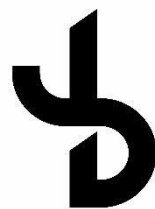

FAMILIEINNVANDRING

En brosjyre i utlendingsrett

Jussbuss

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Hva er familieinnvandring?	3
2.1. Ordforklaringer	3
3. Krav til personkrets	4
4. Særlige regler om familieetablering	5
4.1. Fireårskravet	6
4.2. 24-årskravet	7
5. Tilknytningskravet	8
6. Underholdskravet	9
6.1. Hva er underholdskravet?	9
6.2. Fremtidig inntekt.....	9
6.3. Tidligere inntekt.....	11
6.4. Sosial- og kvalifiseringsstønad.....	12
6.5. Unntak fra underholdskravet	13
7. Krav til bolig.....	14
8. Krav til identifikasjon	15
9. Kort om familieinnvandring med EØS-borgere	16
10. Hva skjer i en sak om familieinnvandring.....	17
11. Saksbehandlingstid	18
12. Norske myndigheters plikt til å veilede.....	18
13. Hva man kan gjøre hvis man ikke får familieinnvandring.....	18
13.1. Innledning.....	18
13.2. Hva er en klage?	19
13.3. Hva er fristen for å klage?	19
13.4. Hvordan skal man klage?.....	19
13.5. Klagemal.....	20
13.6. Hva gjør man hvis man får endelig avslag?	21
14. Kontaktinformasjon og organisasjoner som kan gi hjelp.....	21

1. Innledning

Jussbuss håper denne brosjyren kan være et hjelpemiddel til personer som skal søke om familieinnvandring. Brosjyren ble sist oppdatert høsten 2022.

Brosjyren handler om reglene om familieinnvandring, hvordan man søker om familieinnvandring og hvordan man skal klage på et avslag på familieinnvandring. Denne brosjyren handler om familieinnvandring for statsborgere som ikke kommer fra et EØS-land. For informasjon om reglene om familieinnvandring for EØS-borgere kan du lese brosjyren vår som heter *Opphold etter EØS-regelverket*.

Det er viktig å huske at vilkårene for familieinnvandring kan endre seg. Nettsidene til UDI, www.udi.no, inneholder oppdatert informasjon om hvilke krav som stilles for å få familieinnvandring. På samme nettside finner du også mer informasjon om de ulike kravene. Reglene om familieinnvandring står i utlendingsloven. Hvis du vil lese loven selv, kan du finne den på nettsiden www.lovdata.no. Du kan også finne loven på UDIs nettsider om regelverk, www.udiregelverk.no. Her finner du også tilhørende forskrifter og rundskriv, som gir mer detaljert informasjon om hvordan loven skal forstås.

Innvandringsgruppen i Jussbuss jobber med saker om utlendingsrett, blant annet familieinnvandring. Hvis du ønsker mer informasjon eller hjelp i din sak, må du gjerne kontakte oss.

2. Hva er familieinnvandring?

Hvis man har familie i Norge som enten har oppholdstillatelse eller norsk statsborgerskap, kan man søke om en oppholdstillatelse for å bo sammen med dem. Denne midlertidige oppholdstillatelsen kalles familieinnvandring.

2.1. Ordforklaringer

I denne brosjyren benyttes en del juridiske ord og uttrykk. Vi skal forklare noen av dem nedenfor.

Søkeren: Den som ønsker å få en oppholdstillatelse for å bo sammen med familien sin i Norge.

Referanseperson: Det familiemedlemmet som allerede bor i Norge, og som søkeren ønsker å bo sammen med.

Familieinnvandring: En midlertidig oppholdstillatelse man kan søke om hvis man ønsker å bo med familien sin i Norge. Reglene om familieinnvandring skiller mellom familiegjenforening og familieetablering.

Familiegjenforening: Hvis familielivet ble til *før* referansepersonen kom til Norge. Et eksempel på dette er hvis man giftet seg, har vært samboere i to år eller mer, eller var gravid før referansepersonen kom til Norge. Familielivet ble til i ett land, og familien ønsker å fortsette dette i Norge.

Familieetablering: Hvis familielivet ble til *etter* referansepersonen kom til Norge. Et eksempel på dette er hvis man giftet seg eller ble gravid etter referansepersonen kom til Norge. Ved familieetablering stilles det flere krav enn ved familie-gjenforening.

Vedtak: Svaret utlendingsmyndighetene gir på søknaden. Dette kan enten være innvilgelse (at man får oppholdstillatelse i Norge) eller avslag (at man ikke får oppholdstillatelse i Norge).

Utlendingsmyndighetene: Norsk utenriksstasjon (ambassader og konsulater), politiet, Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE).

Fullmakt: En søker kan gi andre rett til å handle på hans eller hennes vegne, for eksempel et familiemedlem eller en advokat. Den som får fullmakt har rett til å ha kontakt med utlendingsmyndighetene på vegne av søkeren. En fullmakt er et skriftlig dokument som må sendes til utlendingsmyndighetene. På UDIs nettsider kan søkeren fylle ut en elektronisk fullmakt.

Referansenummer (DUF-nummer): Et nummer man får når man søker om oppholdstillatelse i Norge. Dette nummeret står i alle brev man får fra utlendingsmyndighetene.

3. Krav til personkrets

Kravet til personkrets betyr at det må være et nært nok familieforhold mellom søkeren og personen som allerede bor i Norge. Dette er fordi norske myndigheter har bestemt at ikke alle familiemedlemmer kan få familieinnvandring til Norge.

Krav til referansepersonens oppholdstillatelse

For det første stilles det krav om at referansepersonen må være norsk eller nordisk statsborger, eller ha en oppholdstillatelse som tillater familieinnvandring. Det vil alltid stå skrevet i referansepersonens vedtak om oppholdstillatelsen han eller hun har ikke tillater familieinnvandring.

Man kan også få familieinnvandring med en referanseperson som har kollektiv beskyttelse. Dette gjelder bare dersom ordningen med kollektiv beskyttelse fremdeles gjelder.

Hvem kan få familieinnvandring?

Jo nærmere familieforhold det er mellom søkeren og referansepersonen, jo enklere er det å oppfylle kravet til personkrets. Enkelte familieforhold gir rett til oppholdstillatelse dersom de andre kravene i loven er oppfylt:

- Ektefelle/partner
- Samboere som har bodd sammen i minst to år eller som har barn sammen
- Barn og adoptivbarn under 18 år som har foreldre i Norge
- Foreldre som har barn under 18 år i Norge

Utlendingsloven
§§ 40 til 45

Andre familieforhold *kan* gi oppholdstillatelse dersom de andre kravene i loven er oppfylt. Det betyr at man i disse tilfellene ikke har rett på familieinnvandring, men at UDI i hver sak vurderer om det skal gis oppholdstillatelse eller ikke. Dette gjelder disse persongruppene:

- Forlovede
- Enslig forelder over 60 år, med barn over 18 år i Norge, som ikke har nær familie (ektefelle, samboer eller slektninger i opp- eller nedstigende linje – for eksempel barn eller besteforeldre) i hjemlandet.
- Foreldre som vil besøke barnet sitt i Norge inntil 9 måneder
- Samboere som venter barn og som ønsker å fortsette familielivet

Utlendingsloven
§ 41 tredje avsnitt,
§ 46, § 47, § 48

Dersom man ikke hører til noen av disse persongruppene vil det være vanskeligere å få familieinnvandring til Norge. Noen kan likevel få familieinnvandring hvis det er gode grunner til at familien bør være sammen. Dette kan for eksempel være i disse tilfellene:

- Barn mellom 18 og 21 år som tidligere har bodd lenge i Norge med oppholdstillatelse
- Forsørget barn over 18 år, som enten ville blitt igjen i hjemlandet helt alene eller som av medisinske grunner er helt avhengig av personlig omsorg fra foreldrene i Norge
- Fosterbarn under 18 år
- Helsøsken under 18 år som ikke har foreldre eller annen omsorgsperson i hjemlandet, eller i det landet barnet oppholder seg

Utlendingsloven
§ 49

Utlendings-
forskriften § 9-7

Hvis man ikke er i samme situasjon som i noen av eksemplene ovenfor vil det være svært vanskelig å få familieinnvandring.

4. Særlige regler om familieetablering

Hvis familielivet ble til etter referansepersonen kom til Norge. For eksempel er dette tilfellet hvis man giftet seg eller ble gravid etter referansepersonen kom til Norge. Ved familiegjenforening gjelder det flere krav til familieinnvandring enn ved tilfeller

av familiegjenforening. Disse tilleggskravene er fireårskravet (se punkt 5.1.) og 24-årskravet (se punkt 5.2.).

4.1. Fireårskravet

Fireårskravet er et krav om at referansepersonen har jobbet eller tatt utdanning på fulltid i fire år til sammen. Fireårskravet gjelder bare ved familieetablering. Dette kravet gjelder derfor ikke for referansepersonen hvis det søkes om familiegjenforening (se punkt 2.1. om ordforklaringer).

Hvem må oppfylle fireårskravet?

Kravet gjelder dersom referansepersonen har:

- Oppholdstillatelse som flyktning
- Oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket
- Oppholdstillatelse på grunnlag av familieinnvandring
- Permanent oppholdstillatelse på grunnlag av en av tillatelsene nevnt i punktene over

Hvem må ikke oppfylle fireårskravet?

Fireårskravet gjelder ikke hvis

- Man giftet seg eller ble gravid før referansepersonen kom til Norge
- Man giftet seg eller ble gravid mens begge hadde oppholdstillatelse i Norge
- Man har levd sammen som samboere i minst to år før referansepersonen kom til Norge
- Referansepersonen er norsk statsborger
- Referansepersonen har fylt 67 år

Hvordan oppfylle fireårskravet?

For å oppfylle fireårskravet må den som bor i Norge ha arbeidet eller tatt utdanning på fulltid i til sammen fire år. Kravet kan oppfylles gjennom en kombinasjon av deltidsarbeid og deltidsutdanning, så lenge arbeidet og utdanningen sammenlagt utgjør en fulltidsaktivitet i den aktuelle perioden. Som arbeid eller utdanning regnes:

- Vanlig inntektsgivende arbeid

Inntektsgivende arbeid kan dokumenteres ved å sende inn dokumentasjon til UDI som viser hvor lenge referansepersonen har arbeidet, og om det er deltidsarbeid eller heltidsarbeid. Dette kan dokumenteres ved å sende inn arbeidskontrakter eller bekreftelser fra arbeidsgiver om arbeidsforholdet.

- Grunnskole,
- Videregående opplæring, eller
- Universitet eller høyskole (minst 60 studiepoeng i året)

Referansepersonen må selv dokumentere utdanningen eller skolegangen fra den aktuelle skolen eller utdanningsinstitusjonen. Man må da vise at man enten er eller har vært under utdanning, og at dette er studier eller skolegang på heltid. For grunnskole eller videregående skole kan man sende inn vitnemål eller annen dokumentasjon som viser at skolegangen er fullført på normert tid. For høyere utdanning regnes vitnemål eller karakterutskrift som viser 60 fullførte studiepoeng hvert år som gyldig dokumentasjon.

- Introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnsfag etter introduksjonsloven

Deltakelse i introduksjonsprogram dokumenteres ved å sende inn vedtak om introduksjonsstønad fra kommunen, og bekreftelse på at man har gjennomført programmet. Dokumentasjonen må vise hvor lange man har fått støtte for å delta på programmet.

- Kvalifiseringsprogram eller kvalifiseringstiltak i regi av NAV

Dersom man deltar i kvalifiseringsprogrammet etter sosialtjenesteloven, skal dette dokumenteres ved å sende inn en attest fra NAV til UDI. I denne attesten må det stå hva kvalifiseringsprogrammet går ut på, og hvor lenge det har vart. UDI vil vurdere om fireårskravet er oppfylt i hver enkelte sak. De vil da se om tiltaket man går på kan sammenlignes med arbeid eller utdanning.

- Foreldrepermisjon inntil 46 uker etter fødsel eller adopsjon, hvis man har rett til foreldrepenger
- Perioder hvor referansepersonen har mottatt sykepenger, uførepensjon eller alderspensjon. Dette må også dokumenteres til UDI. Det må komme klart frem hvor lenge man fikk disse pengene og hvor mye man fikk.

Unntak i spesielle saker

Hvis man ikke oppfylder fireårskravet, kan det gjøres unntak i spesielle saker. Dette kan for eksempel være hvis det er sterke grunner for å holde familien samlet. Dette unntaket gjelder bare i helt spesielle saker hvor det vil være urimelig å gi avslag på en søknad om oppholdstillatelse fordi fireårskravet ikke er oppfylt. Det skal mye til for at man får unntak fra fireårskravet.

4.2. 24-årskravet

For ektefeller og samboere som søker om familieetablering kreves det at begge parter må ha fylt 24 år. Dette gjelder ikke hvis:

- Partene giftet seg eller ble samboere før referansepersonen kom til Norge (familiegjenforening), eller
- Partene har vært gift eller samboere mens begge har hatt oppholdstillatelse i Norge, eller har hatt norsk eller nordisk statsborgerskap

Det kan gjøres unntak fra 24-årskravet hvis det er helt klart at ekteskapet eller samlivet er inngått frivillig av begge partene. Hvis søkeren eller referansepersonen har bakgrunn fra et land, et område eller en folkegruppe der norske myndigheter erfarer at det skjer tvangsekteskap, får man vanligvis ikke unntak fra kravet. For informasjon om hvilke land dette gjelder, kan man kontakte UDI.

5. Tilknytningskravet

Tilknytningskravet gjelder bare dersom

- Referansepersonen er en flyktning som ikke har fått permanent oppholdstillatelse eller statsborgerskap i Norge

Tilknytningskravet betyr at familieinnvandring til Norge kan nektes hvis familien kan bo sammen i et *annet trygt land* som de har *sterkere tilknytning til*. Dette er for eksempel hvis familien til en flyktning i Norge bor i et land hvor de trygt kan leve sammen uten frykt for forfølgelse eller lignende.

For at UDI skal kunne vurdere å nekte oppholdstillatelse på dette grunnlaget, må søkeren oppholde seg i et trygt land. Dette betyr at landet søkeren befinner seg i, må respektere flyktningers og asylsøkeres grunnleggende rettigheter, og at personen i Norge kan dra til dette landet med trygg og lovlig innreise. Videre må søkeren i det trygge landet enten ha

- Statsborgerskap
- Oppholdstillatelse eller,
- Lignende status

Når UDI vurderer hvor sterk tilknytning familien har til Norge og hvor sterk tilknytning familien har til det andre landet, ser de blant annet på:

- Hvor lenge referansepersonen har bodd i Norge
- Hvor lenge søkeren har bodd i et annet trygd land
- Språk
- Utdannelse
- Arbeid
- Slektninger
- Nettverk

I tillegg vil UDI vurdere om det er mulig at referansepersonen og eventuelle barn som bor i Norge kan få oppholdstillatelse i det landet søkeren oppholder seg i.

6. Underholdskravet

6.1. Hva er underholdskravet?

Underholdskravet er et krav om at referansepersonen må tjene nok penger for å forsørge den som kommer til Norge. Det stilles krav om at referansepersonen:

- Tjener nok penger det neste året (fremtidig inntekt, se punkt 6.2.)
- Tjente nok penger ett år tilbake i tid (tidligere inntekt, se punkt 6.3.) og
- Ikke har mottatt sosialstønad eller kvalifiseringsstønad i løpet av de siste 12 månedene før vedtaket ble fattet (se punkt 6.4.)

Kravet til inntekt justeres hvert år i takt med grunnbeløpet i Folketrygden. Grunnbeløpet endres i mai hvert år, som betyr at kravet til tidligere inntekt og fremtidig inntekt også endres litt hvert år. Derfor burde referansepersonen undersøke hvor stor inntekt som kreves før man søker om familieinnvandring. Kravet gjelder bruttoinntekt. Bruttoinntekt er den inntekten du har før skatt trekkes fra.

Merk at hvis referansepersonen mottar alders- eller uførepensjon som tilsvarer full minstepensjon med høy sats, er hele underholdskravet oppfylt.

6.2. Fremtidig inntekt

Kravet til fremtidig inntekt betyr at referansepersonen må *sannsynliggjøre* at han eller hun vil ha en viss inntekt frem i tid når søknaden behandles. At noe må sannsynliggjøres betyr at det må være sikkert. For eksempel, hvis du er fast ansatt og det står i arbeidskontrakten at lønnen din er høyere enn kravet til fremtidig inntekt, er det sannsynlig at du vil motta samme inntekt fremover i tid. UDI vurderer om referansepersonen har nok inntekt ett år frem i tid når søknaden behandles. De ser da på om referansepersonen vil klare å forsørge søkeren et år frem i tid fra de fatter vedtaket.

For å oppfylle kravet til fremtidig inntekt må referansepersonen ha inntekt på minst 2,7 ganger grunnbeløpet i Folketrygden. Per 1. mai 2022 er dette beløpet på 300 988 kroner før skatt. Grunnbeløpet endres i mai hvert år, som betyr at kravet til fremtidig inntekt endres litt hvert år. Derfor burde referansepersonen undersøke hva kravet til fremtidig inntekt er før man søker om familieinnvandring. Man kan finne det gjeldende kravet til fremtidig inntekt på UDIs nettsider, www.udi.no.

Hva regnes som fremtidig inntekt?

Kravet til fremtidig inntekt kan oppfylles gjennom inntektskildene som nevnes nedenfor, enten alene eller gjennom en kombinasjon av disse ulike kildene. Inntektskildene som telles med er:

- Arbeidsinntekt
- Sykepenger, svangerskapspenger, foreldrepenger, uførepensjon eller alderspensjon etter folketrygdloven. Andre ytelser etter folketrygdloven enn de som er nevnt i dette punktet regnes ikke som fremtidig inntekt
- Pensjon eller andre faste periodiske ytelser som
 - Renteinntekter og faste inntekter fra forsikringsoppgjør
 - Avtalefestet pensjon eller private pensjonsordninger
 - Utbetaling gjennom livsforsikringsordninger
 - Leieinntekter
 - For at en slik periodisk ytelse kan regnes med som fremtidig inntekt, må den utbetales over en lengre periode. Saksbehandleren i UDI må derfor se på ytelsens størrelse og varighet.
- Utdanningslån eller utdanningsstipend
- Hvis referansepersonen mottar alders- eller uførepensjon som tilsvarer full minstepensjon med høy sats, er underholds kravet oppfylt

Hva regnes ikke som fremtidig inntekt?

Disse inntektstypene regnes ikke som fremtidig inntekt

- Ytelser etter sosialtjenesteloven
- Dagpenger
- Arbeidsavklaringspenger
- Bostøtte
- Barnetrygd, barnebidrag, kontantstøtte og overgangsstønad
- Aksjeutbytte

Hvordan dokumentere at man oppfyller kravet til fremtidig inntekt?

Kravet til fremtidig inntekt må dokumenteres. Referansepersonen må sende inn arbeidskontrakt og lønns slipper for de siste tre månedene sammen med søknaden. Arbeidskontrakten må som hovedregel gjelde for hele søknadsperioden, det vil si ett år frem i tid. Hvis referansepersonen oppfyller kravet med andre inntektskilder, må man legge ved dokumentasjon på dette i søknaden.

Ytelser etter Folketrygden skal dokumenteres gjennom en attest eller vedtak som viser ytelsens varighet og omfang, fra riktig myndighet, i tillegg til de tre siste utbetalingsslippene referansepersonen har mottatt fra NAV. Inntekt gjennom pensjon eller andre faste periodiske ytelser må dokumenteres på samme måte.

Leieinntekter må dokumenteres med leieavtale og kontooverføringer. Leieinntekter som er skattepliktige må dokumenteres gjennom ligningsoppgjør. Hvis leieinntektene ikke er skattepliktige må dette dokumenteres. For nærmere informasjon om hvordan leieinntekter skal dokumenteres, kan man kontakte UDI på deres veiledningsinformasjon.

Utdanningslån og utdanningsstipend må dokumenteres med vedtaksbrev fra Lånekassen.

Kan søkerens inntekt regnes med?

I enkelte tilfeller kan søkerens egen inntekt regnes med for å oppfylle underholds-kravet. Søkerens inntekt kan regnes med hvis:

- Søkeren allerede er i lovlig arbeid i Norge
- Referansepersonen tar høyere utdanning og har opptjent 60 studiepoeng, eller tar full fagskoleutdanning. Da kan det også legges vekt på om søkeren har fått et arbeidstilbud i Norge. Både søkeren og referansepersonen må være over 23 år for at søkerens inntekt skal regnes med etter dette punktet.

6.3. Tidligere inntekt

Kravet til tidligere inntekt betyr at referansepersonen må ha tjent nok det siste året. Referansepersonen må ha vært sikret inntekt på minst 2,7 ganger grunnbeløpet i Folketrygden. Per 1. mai 2022 må referansepersonen ha tjent 287 278 kroner før skatt det siste året.

Som tidligere nevnt, endres grunnbeløpet i mai hvert år, som betyr at også kravet til tidligere inntekt endres litt hvert år. Derfor burde referansepersonen undersøke hva kravet til tidligere inntekt er før man søker om familieinnvandring. Man kan finne det gjeldende kravet til fremtidig inntekt på UDIs nettsider, www.udi.no.

Hva regnes som tidligere inntekt?

All inntekt referansepersonen må skatte av, regnes som tidligere inntekt. Det vil si alt som står på inntektssiden av skatteoppgjøret. Skatteoppgjøret er et dokument man får fra Skatteetaten, hvor det står hvor mye man tjente året før.

Hvordan dokumentere at man oppfyller kravet til tidligere inntekt?

Kravet til tidligere inntekt dokumenteres ved at referansepersonen legger ved sitt siste skatteoppgjør i søknaden, eller en bekreftelse fra Skatteetaten referansepersonens inntekt foregående år.

Unntak fra kravet til tidligere inntekt

For å få unntak fra kravet til tidligere inntekt, må referansepersonen ha vært i en av disse situasjonene *det siste året*.

- Norsk eller nordisk borger, eller utlending med permanent oppholdstillatelse, som har gått på universitet eller høyskole og har tatt minst 60 studiepoeng eller lignende.

- Dette må dokumenteres ved at referansepersonen sender inn papirer som viser hvor mange studiepoeng som er fullført, og i hvilken periode dette gjelder. Digitalt signert PDF fra Vitnemålsportalen aksepteres som dokumentasjon.
- Norsk eller nordisk borger, eller utlending med permanent oppholdstillatelse som har tatt fagskoleutdanning tilsvarende ett års studietid
 - Hvis referansepersonen har tatt fagskoleutdanning må det dokumenteres av fagskolen at utdanningen tilsvarer normalt studietid
- Fullført militær verneplikt eller pliktig siviltjeneste
 - Hvis referansepersonen har gjennomført verneplikt eller siviltjeneste det siste året, må dette dokumenteres.
- Referansepersonen har hatt en ligningsregistrert nettoformue på over en million kroner de siste årene, og er over 23 år gammel
 - Hvis referansepersonen har hatt en nettoformue på over en million kroner de siste to årene, vil UDI kontrollere om unntaket gjelder ved å se på referansepersonens ligningsoppgjør i eSamhandling
- Mottok alderspensjon eller uførepensjon tilsvarende minstepensjonen
 - Hvis referansepersonen mottar alderspensjon eller uførepensjon som tilsvarer minstepensjonen etter folketrygdloven, skal inntekt dokumenteres ved å sende inn en attest eller vedtak fra NAV
- Har oppholdstillatelse som faglært eller selvstendig næringsdrivende
- Referansepersonen har tillatelse som nevnt i utlendingsforskriften § 9-6 (oppholdstillatelse som ikke kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse)

Disse unntaksbestemmelsene gjelder bare for kravet til tidligere inntekt, og gjelder i tillegg til unntaksbestemmelsene i punkt 6.5, som gjelder unntak fra hele underholdskravet; kravet til fremtidig inntekt, tidligere inntekt og sosial- og kvalifiseringsstønad.

6.4. Sosial- og kvalifiseringsstønad

Det stilles også krav om at referansepersonen ikke kan ha mottatt sosialstønad eller kvalifiseringsstønad i løpet av de siste 12 månedene før UDI treffer vedtak. Hvis referansepersonen har mottatt slik søknad vil søknaden om familieinnvandring bli avslått. Det betyr at referansepersonen ikke vil oppfylle underholdskravet før han eller hun ikke har mottatt sosial- eller kvalifiseringsstønad på ett år.

Hvis referansepersonen har en inntekt på over 300 000 kroner før skatt, kan referansepersonen selv bekrefte at han eller hun ikke har mottatt slik stønad i løpet av de siste 12 månedene. Dette gjøres ved å fylle ut et egenerklæringsskjema som man finner på UDIs nettsider.

Hvis referansepersonen har en inntekt på under 300 000 kroner i året før skatt, kan man ikke levere en slik egenerklæring. Referansepersonen må da få en bekreftelse

fra NAV hvor det står at man ikke har mottatt slik stønad de siste 12 månedene. Denne bekreftelsen fra NAV kan ikke være mer enn tre måneder gammel når søknaden sendes inn.

Unntak fra kravet om å ikke motta sosialstønad eller kvalifiseringsstønad

Det gjøres unntak fra kravet om å ikke motta sosialstønad eller kvalifiseringsstønad hvis referansepersonen har fått utbetalt

- Stønad i påvente av trygdeytelser som sykepenges, svangerskapspenges, foreldrepenges, uføretrygd eller alderspensjon etter folketrygdloven
- Stønad i påvente av bostøtte fra Husbanken
- Stønad samtidig som referansepersonen har mottatt stønad etter integreringsloven

Det kan også gjøres unntak fra kravet hvis utbetalingen av sosialstønad bare er et enkelttilfelle. Det betyr at referansepersonen bare har fått sosialstønad én gang. Utbetalingen av sosialstønad kan heller ikke være et tegn på at referansepersonen er avhengig av støtte fra det offentlige for å klare seg selv økonomisk.

Hvis referansepersonen tror noen av disse unntakene gjelder for ham eller henne, bør det legges ved dokumentasjon på dette når det søkes om familieinnvandring.

6.5. Unntak fra underholdskravet

For noen referansepersoner kan det være vanskelig å ha høy nok inntekt for å oppfylle underholdskravet. I enkelte tilfeller kan det gjøres unntak fra hele underholdskravet. Det betyr at referansepersonen er unntatt fra kravet til tidligere inntekt, fremtidig inntekt, og at referansepersonen ikke kan ha mottatt sosialhjelp.

Referansepersonen eller søkeren er barn

Det gjøres unntak fra underholdskravet hvis referansepersonen er et barn under 18 år, eller hvis søkeren er et barn under 15 år og ikke har noen omsorgspersoner i hjemlandet.

Referansepersonen er flyktning

Hvis referansepersonen har oppholdstillatelse som flyktning, kan det gjøres unntak fra underholdskravet hvis søkeren er en ektefelle, samboer eller barn av referansepersonen. Hvis man er gift må ekteskapet være inngått før referansepersonen kom til Norge. Hvis man er samboere må man ha bodd sammen før referansepersonen kom til Norge.

I tillegg kreves det at

- Søknaden fremmes på nett på www.udi.no, og søknadsgebyret (7800 kroner) betales *senest seks måneder* etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse i Norge **og**
- Søkeren møter personlig og leverer nødvendig dokumentasjon på en norsk ambassade eller et annet godkjent innleveringssted *senest ett år* etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse i Norge

Det er veldig viktig at søknaden leveres innen disse fristene. Hvis søkeren ikke rekker fristen, er det viktig at det sendes inn en forklaring og dokumentasjon på hvorfor man ikke rakk fristen.

Saker hvor det er åpenbart at referansepersonen er i stand til å forsørge

Det kan gjøres unntak fra underholdskravet hvis referansepersonen *åpenbart* er i stand til å forsørge søkeren. Det er vanskelig å få unntak etter denne bestemmelsen. Hvis søkeren er referansepersonens ektefelle eller samboer, kreves det i tillegg at ekteskapet eller samboerforholdet *åpenbart* er frivillig. Det er veldig vanskelig å få unntak på dette grunnlaget hvis søkeren eller referansepersonen kommer fra et land hvor det er kjent at tvangsekteskap skjer.

Referansepersonen tar høyere utdanning eller har oppholdstillatelse som forsker

Hvis referansepersonen tar høyere utdanning ved en høyskole eller et universitet, eller har oppholdstillatelse som forsker med egne midler, *kan* det gjøres unntak fra underholdskravet. Det betyr at man ikke automatisk får unntak, men at UDI vil vurdere det.

Spesielle saker

Hvis man ikke kan få unntak etter noen av eksemplene ovenfor, kan man få unntak hvis særlig sterke grunner taler for det. Dette vurderes av UDI og UNE i alle saker. Det skal veldig mye til for å få unntak, og saken må i tillegg skille seg fra andre saker. For eksempel kan det være relevant om søkeren har alvorlige helseproblemer eller ikke har noen til å ta vare på seg.

7. Krav til bolig

For noen søkere gjelder det et krav til bolig. Dette gjelder for søkere som:

- Er enslig mor eller far som søker om familieinnvandring med barn over 18 år i Norge
- Foreldre som søker om korttidsopphold i Norge for å besøke barn
- Forlovede

Utlendings-
forskriften § 10-11
andre avsnitt

Utlendings-
forskriften § 10-11
tredje avsnitt

Utlendings-
forskriften § 10-11
første avsnitt

Utlendingsloven § 58

Utlendings-
forskriften § 10-12

- Søkere som får oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn etter utlendingsloven § 49

Kravet til bolig er oppfylt hvis man har eller leier et hus, leilighet, hybel eller lignende. Hvis man eier boligen må dette dokumenteres. Hvis man leier bolig, må det leveres en skriftlig leiekontrakt som er godkjent av huseier, borettslaget eller lignende. Det stilles krav om at boligen må være godkjent etter offentlige krav.

Selv om det ikke stilles krav om bolig i saker hvor søkeren er ektefelle, partner, samboer eller barn, kreves det likevel at søkeren og referansepersonen skal bo sammen i Norge.

8. Krav til identifikasjon

I utgangspunktet må alle som kommer til Norge dokumentere identiteten sin. Dette betyr at man må vise norske myndigheter at man er den personen man sier man er. Dette gjelder også for personer som søker om familieinnvandring. Identitet kan dokumenteres ved å legge frem pass eller andre identitetspapirer med tilstrekkelig notoritet.

At noe har tilstrekkelig notoritet betyr at norske myndigheter kan undersøke at opplysningene som står i dokumentet er riktige. Dette betyr at dokumentet er troverdig. Dokumenter med lav eller ingen notoritet er dokumenter som norske myndigheter ikke er sikre på er riktige eller sanne. Dette kan for eksempel være fordi norske myndigheter mistenker at dokumentet kan være forfalsket.

Hvis søkeren ikke har eller ikke kan skaffe pass, må man forklare hvorfor dette ikke er mulig å få tak i. Dette kan for eksempel være i tilfeller hvor søkeren kommer fra et land hvor det er mye korrupsjon og dokumentforfalskning, eller hvor myndighetene i hjemlandet ikke er i stand til å utlevere pass. I tillegg kan dette gjelde i saker hvor det er personlige grunner til at søkeren ikke kan kontakte myndighetene. Dette er særlig relevant hvis søkeren er flyktning på grunn av sitt forhold til myndighetene i hjemlandet.

Hvis søkeren *ikke kan skaffe pass*, må søkeren sannsynliggjøre identiteten sin. Det vil si at søkeren kan vise at det er minst 50 % sikkert at søkeren er den man sier at man er.

Søkeren kan sannsynliggjøre identiteten sin ved å sende inn dokumenter som fødselsattest, nasjonalt ID-kort, eller andre dokumenter som knytter søkerens identitet til seg. I denne vurderinger kan alt være relevant å ta med, for eksempel vitneuttalelser fra andre. Det er også viktig at man er nøye på å gi de samme opplysningene om hvem man er.

9. Kort om familieinnvandring med EØS-borgere

En EØS-borger er en statsborger av et EØS-land. Det gjelder egne regler om oppholdstillatelse for familiemedlemmer av EØS-borgere.

EU-, EFTA- og EØS-landene er: Belgia, Bulgaria, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Island, Italia, Kroatia, Kypros, Latvia, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederland, Norge, Polen, Portugal, Romania, Sveits, Sverige, Slovakia, Slovenia, Spania, Tsjekkia, Tyskland, Ungarn og Østerrike.

Norge er med i EØS-avtalen. Likevel regnes ikke norske statsborgere som er bosatt i Norge som EØS-borgere i denne sammenheng. Hvis en norsk statsborger skal regnes som en EØS-borger når det søkes om familieinnvandring, må den norske statsborgeren ha bodd i et annet EØS-land og utøvd sine EØS-rettigheter der. Hvis man ikke har gjort dette, må man søke om familieinnvandring etter de samme reglene som borgere av land utenfor EØS-området.

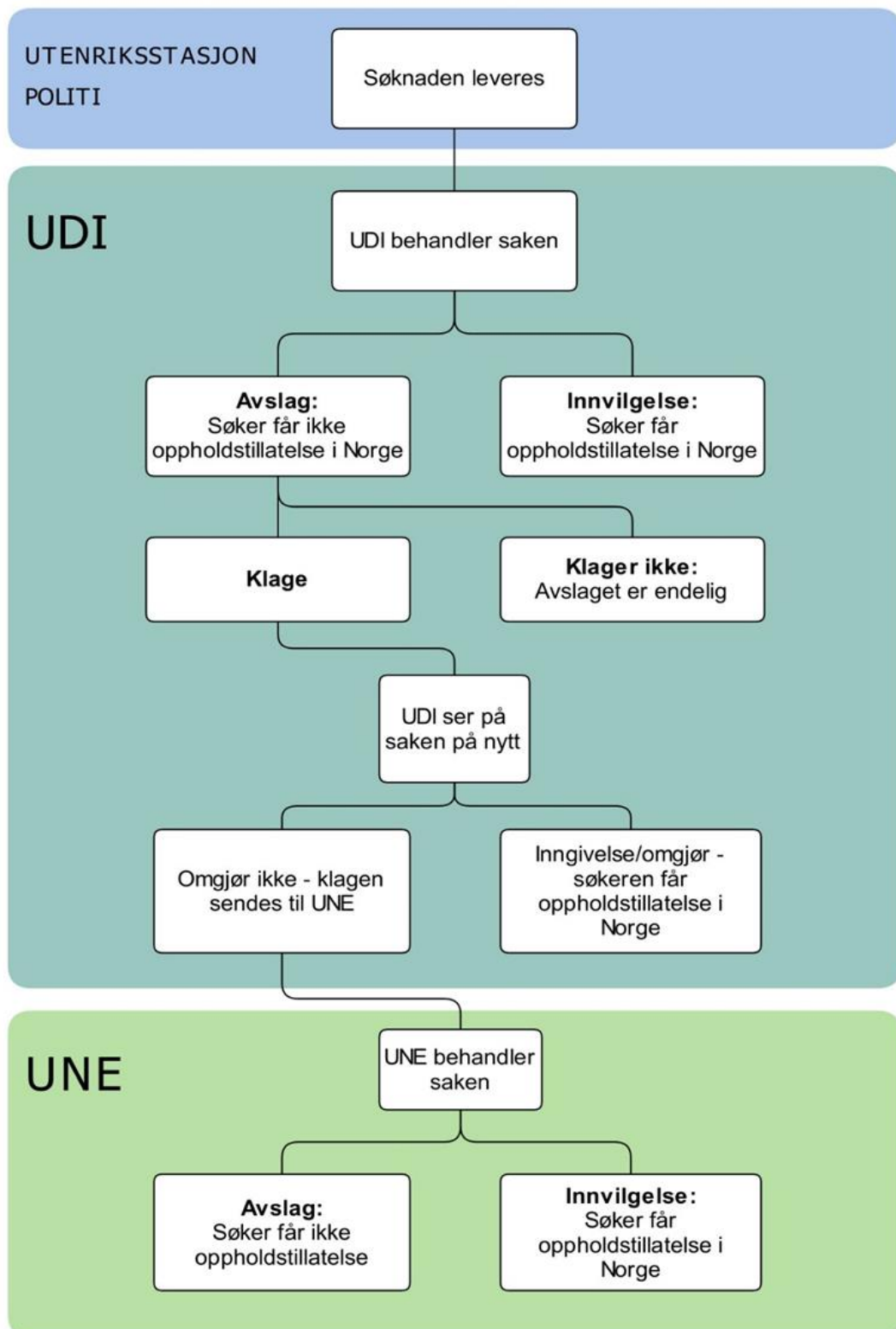
Hvem kan få familieinnvandring etter EØS-reglene?

Hvis en EØS-borger har rett til å oppholde seg i Norge, har også familien til EØS-borgeren rett til å oppholde seg her. Dette gjelder selv om familien ikke selv er statsborgere av et EØS-land. EØS-borgere har rett til å oppholde seg i Norge hvis de arbeider, kan forsørge seg selv eller studerer ved en godkjent utdanningsinstitusjon.

Disse persongruppene regnes som familie etter EØS-reglene

- Ektefeller
- Samboere som har bodd sammen i 2 år, eller som har barn sammen, eller som venter barn sammen
- Forsørget barn eller barnebarn under 21 år som forsørges av EØS-borgeren
- Forelder eller besteforelder av EØS-borgeren som EØS-borgeren forsørger

10. Hva skjer i en sak om familieinnvandring

Bildet viser en oversikt over saksgangen i en søknad om familieinnvandring. De fleste søkere må levere søknaden om familieinnvandring ved en utenriksstasjon (en norsk ambassade eller konsulat) i søkerens hjemland, eller i et land der søkeren har hatt oppholdstillatelse de siste seks månedene. Noen få kan levere søknad hos et

lokalt politikontor i Norge. For å få vite mer om hvem som kan søke fra Norge, kan man ringe UDIs veiledningstelefon.

For å søke om familieinnvandring kreves et søknadsgebyr. Søknadsgebyret kan endre seg. På UDIs nettsider finnes oppdatert informasjon om hvilket søknadsgebyr som gjelder for i deres sak om familieinnvandring. På UDIs nettsider er det også lister over hvilke dokumenter som må sendes inn sammen med en søknad om familieinnvandring.

11. Saksbehandlingstid

Saksbehandlingstiden på søknader om familieinnvandring kan endre seg, og kan også variere ut fra hvilket land søkeren kommer fra. Man kan undersøke hva veiledende saksbehandlingstid er på UDIs nettsider. Man bidrar til raskest mulig behandling av søknaden når man sørger for at søknaden er riktig utfylt, legger ved alle nødvendige dokumenter og gir UDI informasjon om hvor man kan kontaktes.

Når søknaden er levert med all nødvendig dokumentasjon, så er det dessverre ikke noe Jussbuss kan gjøre for at saksbehandlingstiden hos UDI skal gå raskere.

12. Norske myndigheters plikt til å veilede

Når man søker om oppholdstillatelse i Norge, har norske myndigheter en plikt til å forklare hvordan dette gjøres, hva som skal til for å få oppholdstillatelse, og andre spørsmål man har. Dette er en lovfestet rettighet man har. Hvis man får et avslag har også myndighetene en plikt til å forklare hvorfor man har fått det, og hvordan man skal gå frem for å klage.

Man kan kontakte UDIs veiledningstjeneste hvis man har spørsmål i forbindelse med søknad eller klage.

13. Hva man kan gjøre hvis man ikke får familieinnvandring

13.1. Innledning

Skjemaet i punkt 10 viste kort hva som skjer når man søker om familieinnvandring. Hvis man ikke får familieinnvandring og det sendes en klage til UDI innen klagefristen, vil UDI se på saken på nytt. UDI kan da omgjøre vedtaket, som betyr at de endrer det slik at man får familieinnvandring.

Hvis de ikke omgjør vedtaket, og fremdeles avslår søknaden, vil de sende den videre til UNE for klagebehandling. Hvis UDI sender saken videre til UNE får man beskjed om dette. Når saken kommer til UNE vil den behandles på nytt. UNE vil da enten avslå søknaden eller innvilge den.

Hvis UNE avslår søknaden kan man ikke klage på dette på vanlig måte. Hvis man fremdeles er uenig i avslaget har man likevel noen muligheter. Enten kan man sende inn en omgjøringsbegjæring til UNE, som betyr at man ber dem se på saken på nytt. Man kan også klage inn avslaget fra UNE til Sivilombudet. I tillegg kan man ta saken til domstolene. Hvis du ønsker mer informasjon om disse mulighetene kan du ta kontakt med Jussbuss for veiledning.

13.2. Hva er en klage?

En klage er et brev man sender til UDI hvor man gir beskjed om at man ikke er enig i avslaget på søknaden om familieinnvandring. Det er gratis å klage til UDI. Man må levere klagen innen klagefristen (se punkt 12.3.) og man må levere klagen skriftlig (se punkt 12.4.) for at UDI skal se på saken på nytt.

Når man klager, må man forklare UDI hvorfor man mener avslaget var feil. Ofte må man ha nye opplysninger eller dokumenter i klagen som sendes til UDI, hvis ikke er det sannsynlig at klagen blir avslått.

13.3. Hva er fristen for å klage?

Fristen for å klage i en sak om familieinnvandring er tre uker fra du, eller en person som representerer deg (for eksempel en advokat eller et familiemedlem i Norge), mottok avslaget fra UDI.

Hvis man trenger mer enn tre uker for å skrive en fullstendig klage til UDI, eller for å finne mer dokumentasjon, må man likevel sende inn en kort klage til UDI innen tre uker fra man mottok avslaget. Dette kalles en *fristavbrytende klage*. Du finner en mal på en fristavbrytende klage på nettsidene til Jussbuss, www.jussbuss.no. Hvis man trenger mer tid, kan man forklare i denne klagen at det skal sendes inn mer dokumentasjon og en fullstendig klage. Hvis man gjør dette får man vanligvis to til tre uker ekstra for å sende inn fullstendig klage og mer dokumentasjon.

Så lenge man sender inn en klage kan det sendes inn ekstra dokumentasjon helt frem til UDI begynner å behandle saken. Det er også mulig å ringe UDI for å spørre om en lengre frist, slik at man rekker å sende inn klage og dokumentasjon.

Du kan kontakte Jussbuss hvis du har spørsmål om klagefrist.

13.4. Hvordan skal man klage?

Man må klage skriftlig. Det betyr at man må sende et brev til UDI eller politiet hvor man skriver at man klager på avslaget om familieinnvandring (se punkt 12.5 for å se et eksempel på hvordan en klage kan skrives.) Klagen må skrives på norsk eller engelsk, og må signeres. Det er viktig å forklare UDI hvorfor man mener avslaget er feil.

For å finne ut hva du mener er feil kan du lese avslaget du har fått, og holde det opp mot de kravene vi har skrevet du må oppfylle i denne brosjyren. Da kan du finne ut av om UDI ikke har vurdert saken din riktig, for eksempel om du skulle fått unntak for noe.

Du kan sende klagen din i posten, laste den opp i UDI portal, eller sende det som vedlegg i en e-post til UDI. Når UDI har mottatt klagen din, får du beskjed. Hvis du har ny informasjon må du sende det sammen med klagen.

13.5. Klagemal

Nedenfor ser du et eksempel på hvordan en klage kan skrives. Alt som står i kursiv må du fylle ut selv. Du må huske å skrive navn og DUF-nummeret ditt. Hvis du skal sende inn mer dokumentasjon må du huske å sende inn dette sammen med klagen. Dette kalles *vedlegg*. Vedleggene må nummereres, slik vi viser nedenfor.

Hvis noen andre enn søkeren skal sende inn klagen, må man ha fullmakt. Man leverer klagen og fullmakten til UDI.

Hvis søkeren befinner seg i Norge, må man be om «utsatt iverksettelse» for at søkeren skal kunne være i Norge mens klagen blir behandlet.

Utlendingsdirektoratet
Postboks 2098 Vika
0125 Oslo

Ditt navn
Din adresse

Referansenummer (DUF-nummer): 1111 111111 11

KLAGE PÅ AVSLAG PÅ SØKNAD OM FAMILIEINNVANDRING – BORGER AV
HJEMLAND – ETTERNAVN, FORNAVN – FØDT 11.11.1111

Jeg viser til avslag på min søknad om familieinnvandring fattet av UDI *dato*.
Klagefristen ble satt til *dato*. Jeg har derfor klaget innen klagefristen.

Jeg vil gjerne kommet med opplysninger som viser at jeg oppfylte vilkårene for å få familieinnvandring. *Så må du forklare UDI hvorfor du mener avslaget er feil. For eksempel kan du vise at referansepersonen har permanent oppholdstillatelse og har vært fulltidsstudent ved høyere utdanning og derfor var unntatt fra kravet til tidligere inntekt. Deretter legger du ved dokumentasjon på dette som vedlegg.*

Med vennlig hilsen,

Underskrift
Fornavn Etternavn

Vedlegg 1: Tittel
Vedlegg 2: Tittel

13.6. Hva gjør man hvis man får endelig avslag?

Hvis man får endelig avslag på en søknad om familieinnvandring fra UNE, har man fire muligheter for å komme til Norge:

- Søke på nytt
- Sende omgjøringsbegjæring. En omgjøringsbegjæring er en type klage hvor man ber UNE vurdere saken på nytt. Dette kan enten være fordi det er noe UDI og UNE ikke har vurdert i saken, eller det ikke er vurdert godt nok. Det kan også sendes inn en omgjøringsbegjæring hvis det har skjedd noe nytt i saken etter at UNE behandlet den. Omgjøringsbegjæringen bør sendes *innen én måned* etter at man mottok vedtaket fra UNE.
- Klage til Sivilombudet. Sivilombudet kan ikke endre vedtakene til UDI eller UNE, men det kan undersøke om det ble gjort feil da saken ble behandlet. UDI og UNE er ikke bundet av Sivilombudets mening, men følger dem likevel ofte i enkeltsaker. Fristen for å sende en klage til Sivilombudet er ett år etter at man fikk endelig avslag fra UNE. Kontaktinformasjon finner man på www.sivilombudet.no.

14. Kontaktinformasjon og organisasjoner som kan gi hjelp

Jussbuss

Du kan kontakte Jussbuss på telefonnummer 22 84 29 00, eller du kan komme til våre konterer i Skippergata 23 i Oslo. Vi tar imot nye saker på mandager fra klokken 17:00 til 20:00, og på tirsdager fra klokken 10:00 til 15:00. All hjelp fra Jussbuss er gratis. Du kan finne mer informasjon på nettsiden vår, www.jussbuss.no.

Juridisk rådgivning for kvinner – JURK

JURK gir gratis rettshjelp til alle kvinner. JURK tar imot nye saker på telefon på mandager fra 12:00 til 15:00, og på onsdager fra 09:00 til 12:00 og fra 17:00 til 20:00. Du kan kontakte JURK på telefonnummer 22 84 29 50. Du kan finne mer informasjon om JURK på nettsiden deres, www.jurk.no.

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger – SEIF

SEIF er en frivillig, uavhengig organisasjon som gir gratis hjelp til innvandrere og flyktninger. De kan gi informasjon, henvise til riktig instans og hjelpe med praktiske problemer på flere områder, som NAV, skole, arbeid, oppholdstillatelse, økonomiske problemer, tvangsekteskap, æresrelatert vold osv. SEIF har kontorer i Oslo, Kristiansand, Ålesund, Trondheim, Bergen, Stavanger og Tromsø. Du finner kontaktinformasjon og adresser til SEIF på nettsiden deres: <https://seifnorge.wordpress.com>.

Kontoret for fri rettshjelp

Kontoret for fri rettshjelp er et tilbud fra Oslo kommune hvor du kan få gratis hjelp fra en advokat. Her kan du både bestille time eller komme på drop-in. Du bestiller

time ved å ringe, sende e-post eller møte opp i resepsjonen. Telefonnummeret til Kontoret for fri rettshjelp er 23 48 79 00, og de har kontorer i Storgata 19.

Andre nyttige kontakter

Utlendingsdirektoratet – UDI

Du kan finne mye informasjon på UDIs hjemmesider, www.udi.no, eller ved å ringe til UDI 23 35 15 00. Det er lurt å ha DUF-nummeret ditt klart når du ringer UDI.

UDI har veiledningsplikt. Dette er noe alle offentlige myndigheter i Norge har. Det betyr at UDI har plikt til å svare på spørsmålene dine. Dette er en lovfestet rettighet du har.

Du kan også ringe UDI anonymt. Det betyr at du ikke trenger å si hvem du er. Dersom du ikke forstår svarene du får av UDI eller er urolig for å ringe dem, kan du ringe Jussbuss først.

Utlendingsnemnda – UNE

UNE er klageinstansen til UDI. Det betyr at hvis UDI ikke omgjør saken din, sender de den videre til UNE for behandling. UNEs nettside er www.une.no. Du kan ringe UNE på telefonnummer 21 08 50 00, eller kontakte dem på e-post: postmottak@une.no.

Sivilombudet – SOM

Sivilombudet kontrollerer at forvaltningen, blant annet UDI og UNE, behandler saker på riktig måte. Du kan lese mer om Sivilombudet på www.sivilombudet.no. Du kan kontakte Sivilombudet på telefonnummer 22 82 85 00 eller sende en e-post på postmottak@sivilombudet.no.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet – IMDi

IMDi jobber blant annet med opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Hvis du har spørsmål om opplæring i norsk eller samfunnskunnskap kan du kontakte IMDi. Nettsiden til IMDi er www.imdi.no. Du kan ringe IMDi på telefonnummer 24 16 88 00, eller sende en e-post på post@imdi.no.

Du kan også kontakte kommunen du bor i hvis du har spørsmål om opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Kommunen har ansvar for å tilrettelegge for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for deg som omfattes av introduksjonsloven.

Oslo Politidistrikt

Politiet har veiledningsplikt. Nettsidene til politiet er www.politi.no. Du kan ringe dem på 22 66 90 50, eller sende en e-post på post.oslo@politiet.no.

Jussbuss

Jussbuss

Skippergata 23, 0154 Oslo

Saksmottak:

Du kan kontakte oss på telefon eller komme til vårt kontor i Skippergata 23. Vi tar imot nye saker på disse tidspunktene:

Mandag 17:00-20:00 og tirsdag 10:00-15:00

Telefon: 22 84 29 00

www.jussbuss.no

